

Środa, 10 lutego 2010 r.

35. podkreśla kluczową odpowiedzialność rządów regionu za pokój, bezpieczeństwo i stabilność, jak również ważną rolę odgrywaną w tym względzie przez instytucje UE oraz wzywa je do dokładnego rozważania konsekwencji ich decyzji i działań; z zaniepokojeniem dostrzega w związku z tym odłożenie przez Radę decyzji w sprawie dalszych postępów w procesie rozszerzenia dotyczącym Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, co niesie ze sobą ryzyko zarówno zwiększenia napięcia między grupami etnicznymi w kraju, jak również negatywnych konsekwencji dla stabilności w regionie;

*

* *

36. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii.

Sprawozdanie dotyczące postępów Turcji w 2009 r.

P7_TA(2010)0025

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdania z postępów Turcji w 2009 r.

(2010/C 341 E/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie Komisji z postępów Turcji w 2009 r. (SEC(2009)1334),
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 27 września 2006 r. w sprawie postępów Turcji na drodze do przystąpienia ⁽¹⁾ oraz z dnia 24 października 2007 r. w sprawie stosunków UE-Turcja ⁽²⁾, a także z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie postępów Turcji w 2007 r. ⁽³⁾ i z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie sprawozdania z postępów Turcji w 2008 r. ⁽⁴⁾,
- uwzględniając ramy negocjacyjne przyjęte dla Turcji w dniu 3 października 2005 r.,
- uwzględniając decyzję Rady 2008/157/WE z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie dla członkostwa zawartym z Republiką Turcji ⁽⁵⁾ („partnerstwo dla członkostwa”), jak również wcześniejsze decyzje Rady w sprawie partnerstwa dla członkostwa z 2001, 2003 i 2006 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 10-11 grudnia 2009 r.,
- uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że negocjacje z Turcją w sprawie przystąpienia zostały otwarte w dniu 3 października 2005 r. po przyjęciu przez Radę ram negocjacyjnych, a także mając na uwadze, że rozpoczęcie tych negocjacji stanowiło punkt wyjścia dla długotrwałego i otwartego procesu,
- B. mając na uwadze, że Turcja zobowiązała się do reform, stosunków dobrosąsiedzkich i stopniowego dostosowania się do UE i że te starania powinny być postrzegane przez Turcję jako szansa na modernizację,

⁽¹⁾ Dz.U. C 306 E z 15.12.2006, s. 284.

⁽²⁾ Dz.U. C 263 E z 16.10.2008, s. 452.

⁽³⁾ Dz.U. C 279 E z 19.11.2009, s. 57.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0134.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 51 z 26.2.2008, s. 4.

Środa, 10 lutego 2010 r.

- C. mając na uwadze, że zgodnie z konkluzjami z posiedzenia Rady Europejskiej w grudniu 2006 r. całkowite spełnienie wszystkich kryteriów kopenhaskich i zdolność UE do przyjmowania nowych państw pozostają podstawą do przystąpienia do UE, która jest społecznością opartą na wspólnych wartościach,
- D. mając na uwadze, że Komisja stwierdziła, iż w 2009 r. dokonano ograniczonych konkretnych postępów w dziedzinie reform politycznych,
- E. mając na uwadze, że już czwarty rok z rządu Turcja nie wypełniła postanowień wynikających z układu o stowarzyszeniu WE-Turcja i z jego protokołu dodatkowego,
- F. mając na uwadze, że w sprawozdaniu z postępów Turcji w 2009 r. Komisja podjęła i przeanalizowała kwestie, na które Parlament zwrócił uwagę w swojej ostatniej rezolucji w sprawie postępów Turcji,
1. z zadowoleniem przyjmuje szeroką debatę publiczną na temat szeregu tradycyjnie newralgicznych kwestii, takich jak rola sądownictwa, prawa obywateli pochodzenia kurdyjskiego, prawa społeczności alewickiej, rola wojska oraz stosunki Turcji z sąsiadami; pochwała rząd turecki za konstruktywne podejście oraz rolę odegraną w zainicjowaniu tej debaty;
 2. ponownie wyraża obawy z powodu polaryzacji dokonującej się w tureckim społeczeństwie oraz między partiami politycznymi i wzywa rząd oraz wszystkie partie reprezentowane w parlamencie do wypracowania właściwej równowagi między rywalizacją polityczną a pragmatyczną współpracą, tak aby ułatwić pojednanie społeczeństwa tureckiego oraz umożliwić realizację kluczowych reform, zwłaszcza reformy konstytucji;
 3. zauważa, że w 2009 r. postęp w dziedzinie konkretnych reform był niewielki i zachęca rząd do przejścia od politycznych inicjatyw do konkretnych zmian przepisów, a następnie do ich wdrożenia;
 4. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że w obszarach, w których istnieją przepisy spełniające polityczne kryteria kopenhaskie, poziom ich wdrożenia wciąż jest niedostateczny; wzywa rząd przede wszystkim do wdrożenia przepisów w dziedzinach praw kobiet, niedyskryminacji, wolności religii, myśli i przekonań, wolności słowa i wypowiedzi, zerowej tolerancji dla tortur oraz walki z korupcją;
 5. wzywa Turcję do kontynuowania i wzmożenia wysiłków na rzecz pełnego spełnienia kryteriów kopenhaskich oraz do zjednoczenia społeczeństwa tureckiego w celu wsparcia niezbędnych reform, w oparciu o zasadę równości wszystkich jednostek ludzkich, niezależnie od płci, pochodzenia rasowego lub etnicznego, religii lub przekonań, niepełnosprawności, wieku czy orientacji seksualnej;

Spełnianie politycznych kryteriów kopenhaskich

Demokracja i praworządność

6. ponownie zwraca uwagę na decydujące znaczenie kompleksowej i zasadniczej reformy konstytucji, która uczyni ochronę praw człowieka i podstawowych wolności centralnym elementem państwa i społeczeństwa tureckiego; zachęca rząd turecki do wznowienia prac nad tą reformą i apeluje o współpracę wszystkich partii politycznych oraz zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego i wszystkich mniejszości;
7. ponawia zawarty w swoich poprzednich rezolucjach z 2006 i 2007 r. apel o zreformowanie systemu wyborczego poprzez obniżenie dziesięcioprocentowego progu, co zapewni pluralizm partyjny, głównie w celu umożliwienia nowo powstałym partiom uzyskania dostępu do procesów politycznych, a także szerszej reprezentacji sił politycznych i mniejszości w Wielkim Zgromadzeniu Narodowym;

Środa, 10 lutego 2010 r.

8. wyraża głębokie ubolewanie w związku z decyzją trybunału konstytucyjnego o rozwiązaniu Partii Społeczeństwa Demokratycznego (DTP) oraz zakazie działalności politycznej jej niektórych demokratycznie wybranych przedstawicieli; wyraża ubolewanie także z powodu niedawnych aresztowań członków DTP; ponownie potępia przemoc i terroryzm, a także wzywa wszystkie siły polityczne do poszukiwania pojednania na drodze pokojowej oraz do zjednoczenia społeczeństwa tureckiego w oparciu o równe prawa dla wszystkich obywateli; podkreśla, że politycznym przedstawicielom społeczności kurdyjskiej należy umożliwić pełne uczestnictwo w tym procesie; zwraca uwagę na opinię Komisji Weneckiej Rady Europy z marca 2009 r., w której stwierdzono, że przepisy tureckie dotyczące delegalizacji partii politycznych nie są zgodne z europejską konwencją praw człowieka (EKPC), i wzywa rząd do przedstawienia niezbędnych wniosków dotyczących reformy, przy poszanowaniu norm europejskich;

9. uważa, że kompleksowa i szybka reforma sądownictwa ma kluczowe znaczenie dla powodzenia procesu modernizacji w Turcji; z zadowoleniem przyjmuje zatwierdzenie przez rząd strategii reformy sądownictwa i odnotowuje z satysfakcją szeroko zakrojony proces konsultacyjny, który towarzyszył jej opracowaniu; zachęca rząd do bezzwłocznego wdrożenia strategii, zwracając szczególną uwagę na systematyczne środki mające na celu zwiększenie bezstronności i profesjonalizmu sądownictwa, a także jego zgodności z normami EKPC; w tym kontekście wzywa rząd turecki do wydania wytycznych dla prokuratorów dotyczących przepisów wykorzystywanych często do ograniczania wolności wypowiedzi; ponadto zachęca rząd do reformy Naczelnej Rady Sędziów i Prokuratorów celem zagwarantowania jej reprezentatywności, obiektywności, bezstronności i przejrzystości;

10. wyraża głębokie ubolewanie z powodu decyzji trybunału konstytucyjnego o unieważnieniu przepisów dotyczących ograniczenia właściwości sądów wojskowych, którą uważa za poważną przeszkodę dla tureckich wysiłków w zakresie reform, oraz wzywa Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji do wypracowania kompromisu na rzecz reform konstytucyjnych; jest zaniepokojony ciągłym zaangażowaniem armii w politykę wewnętrzną i zagraniczną Turcji i podkreśla ponownie, że w demokratycznym społeczeństwie armia musi podlegać w pełni kontroli cywilnej; wzywa w szczególności Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji do zwiększenia nadzoru nad budżetem i wydatkami armii oraz do zaangażowania się w rozwój polityki bezpieczeństwa i obrony;

11. jest zaniepokojony domniemanym zasięgiem siatki przestępczej Ergenekon i planem „Sledgehammer”; wzywa rząd i sądownictwo do zagwarantowania, że wszystkie postępowania będą w pełni zgodne z zasadami rzetelnego procesu sądowego i że przestrzegane będą prawa wszystkich pozwanych; zgadza się z oceną Komisji, że Turcja musi wykorzystać tę sprawę jako okazję do wzmocnienia zaufania do właściwego funkcjonowania jej demokratycznych instytucji i stosowania przez nią zasad państwa prawa; wzywa rząd Turcji, by nie zezwolił na wykorzystywanie postępowań sądowych jako pretekstu do wywierania nadmiernej presji na nastawionych krytycznie dziennikarzy, pracowników akademickich lub polityków opozycji;

12. wyraża ubolewanie z powodu braku postępów w zakresie tworzenia biura Rzecznika Praw Obywatelskich; wzywa rząd do wprowadzenia, a wszystkie partie parlamentarne do wspierania, niezbędnych przepisów ustanawiających skuteczny, niezależny mechanizm wnoszenia skarg, połączony z systemem prowadzenia dochodzeń w sprawie domniemych przypadków łamania praw człowieka;

Prawa człowieka oraz poszanowanie i ochrona mniejszości

13. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy podejmowane przez rząd turecki celem zjednoczenia obywateli tureckich i umożliwienia im, niezależnie od płci, pochodzenia rasowego lub etnicznego, religii lub przekonań, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej, korzystania z równych praw oraz odgrywania aktywnej roli w społeczeństwie tureckim; zdaje sobie sprawę, że jest to debata historyczna, ale wzywa zdecydowanie rząd do przejścia od inicjatyw politycznych do konkretnych reform, a także wzywa wszystkie partie polityczne i wszystkie zaangażowane strony, by wspierały ten proces, próbując jednocześnie znaleźć rozwiązania dla newralgicznych dla obu stron kwestii; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje plan przedstawiony przez rząd Wielkiemu Zgromadzeniu Narodowemu Turcji w dniu 13 listopada 2009 r. i zachęca do jego wdrożenia, tak aby zagwarantować przestrzeganie swobód wszystkich obywateli;

14. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie przepisów znoszących wszelkie ograniczenia nałożone na programy w języku kurdyjskim emitowane przez nadawców prywatnych i publicznych zarówno na szczeblu lokalnym, jak i krajowym, a także przepisów dotyczących posługiwania się językiem kurdyjskim w więzieniach; wzywa rząd do podjęcia dalszych kroków na rzecz zapewnienia rzeczywistych możliwości nauki języka kurdyjskiego w ramach publicznego i prywatnego systemu szkolnictwa oraz na rzecz pozwolenia na posługiwanie się tym językiem w życiu politycznym oraz w sektorze usług użyteczności publicznej; wzywa rząd do zagwarantowania, że przepisy antyterrorystyczne nie będą nadużywane do ograniczania podstawowych wolności, zwłaszcza wolności wypowiedzi, a ponadto wzywa do likwidacji systemu straży wiejskiej w południowo-wschodniej Turcji;

Środa, 10 lutego 2010 r.

15. wspiera zamiar Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Turcji szybkiego przyjęcia poprawek do ustawy antyterrorystycznej w celu skreślenia przepisów umożliwiających sądenie dzieci w wieku od piętnastu do osiemnastu lat jak osób dorosłych;
16. zachęca rząd turecki do wzmoczenia wysiłków na rzecz przezwyciężenia niedostatków socjalnych i gospodarczych w południowo-wschodniej części kraju; ponownie wzywa Komisję do przedstawienia analizy konsekwencji projektu dla południowo-wschodniej Anatolii; wzywa władze Turcji do ochrony dziedzictwa kulturowego i ekologicznego, którego dotyczy ten projekt, szczególnie w odniesieniu do stanowisk archeologicznych Hasankeyf i Allianoi; wyraża zaniepokojenie wysiedleniem tysięcy osób wynikającym z budowy zapór wodnych; wzywa rząd do zaprzestania prac nad projektem zapory wodnej Ilisu, aż do przedstawienia wyżej wspomnianej analizy Komisji;
17. wzywa Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji do zagwarantowania wszystkim bez wyjątku posłom do parlamentu poszanowania immunitetu parlamentarnego obejmującego wolność wyrażania opinii politycznych;
18. potępia nieustające akty przemocy dokonywane przez PKK i inne ugrupowania terrorystyczne na tureckiej ziemi i wzywa PKK do reakcji na polityczną inicjatywę rządu tureckiego poprzez złożenie broni i położenie kresu przemocy;
19. podkreśla, że wolność religii jest uniwersalną podstawową wartością i wzywa Turcję do zagwarantowania jej wszystkim obywatelom; z zadowoleniem przyjmuje dialog podjęty przez rząd turecki z przedstawicielami wspólnot religijnych, w tym z alewitami, i zachęca władze do pogłębienia dialogu międzyreligijnego, tak aby ustanowić regularną i konstruktywną wymianę opinii; po raz kolejny stwierdza jednak, że pozytywnym działaniom i gestom muszą towarzyszyć znaczące reformy ram prawnych, które muszą umożliwić tym wspólnotom religijnym funkcjonowanie bez nadmiernych ograniczeń, zgodnie z EKPC i z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; podkreśla zwłaszcza potrzebę przyznania wszystkim wspólnotom religijnym osobowości prawnej;
20. z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie ustawy o fundacjach; wyraża jednak ubolewanie z powodu faktu, że wspólnoty religijne nadal borykają się z problemami związanymi z prawem własności, których ta ustawa nie rozwiązuje, takimi jak kwestia zajętych i sprzedanych osobom trzecim własności lub własności fundacji połączonych przed przyjęciem nowych przepisów; wzywa rząd turecki do niezwłocznego zajęcia się tą kwestią;
21. ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu przeszkód, jakie napotyka Patriarchat Ekumeniczny w związku ze swoim statusem prawnym, kształceniem duchownych i wyborem patriarchy ekumenicznego; po raz kolejny apeluje o niezwłoczne ponowne otwarcie greckiego prawosławnego seminarium na wyspie Halki oraz o przyjęcie środków umożliwiających powszechne stosowanie eklezjastycznego tytułu patriarchy ekumenicznego, a ogólniej rzecz ujmując, o stworzenie warunków do nieskrępowanego kształcenia duchownych wspólnot chrześcijańskich w Turcji;
22. wyraża ubolewanie z powodu utrzymującej się niepewności w związku z uznaniem domów cem za miejsca kultu alewitów oraz w związku z obowiązkowym kształceniem religijnym w szkołach; wzywa rząd turecki do systematycznego rozwiązania tej sytuacji;
23. jest zaniepokojony trudnościami napotykanymi przez syriaków w odniesieniu do ich praw własności; w szczególności wskazuje z zaniepokojeniem na toczące się w sądach sprawy dotyczące wywłaszczenia syryjskiego klasztoru prawosławnego Mor Gabriel;
24. ubolewa nad faktem, że rząd turecki nadal utrzymuje zastrzeżenia dotyczące praw mniejszości zapisanych w prawie międzynarodowym, że Turcja nie podpisała dotychczas odnośnych konwencji Rady Europy i nie nawiązała jeszcze dialogu z Wysokim Komisarzem ds. Mniejszości Narodowych Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE); wzywa rząd do pełnego dostosowania swojej polityki do norm międzynarodowych oraz EKPC i wzywa wszystkie partie parlamentarne do wspierania działań w tym zakresie; odnotowuje w związku z tym trudności administracyjne, jakie napotykają szkoły mniejszościowe, oraz anachroniczny system podwójnego kierownictwa; ponadto wzywa rząd do aktywnego tworzenia atmosfery sprzyjającej pełnemu poszanowaniu mniejszości oraz do zagwarantowania, że w przypadku wrogości i aktów przemocy wszczynane będą postępowania sądowe;

Środa, 10 lutego 2010 r.

25. ubolewa, że od sprawozdania z postępów Turcji za 2008 r. nie odnotowano pozytywnych zmian w kwestii greckiej ludności wysp Gökçeada (İmroz) i Bozcaada (Tenedos), która wciąż napotyka trudności związane z prawem własności i edukacją; wzywa zatem rząd turecki do poszukiwania rozwiązań na rzecz zachowania dwukulturowego charakteru tych wysp, zgodnie z rezolucją z dnia 27 czerwca 2008 r. Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy w sprawie tych wysp;
26. jest zaniepokojony faktem, że tureckie ramy prawne nadal nie zapewniają dostatecznych gwarancji w stosunku do wolności wypowiedzi i że niektóre ustawy w dalszym ciągu są nadużywane do ograniczania tej wolności; wzywa rząd turecki do zaproponowania kompleksowej reformy ram prawnych w celu zagwarantowania ich zgodności z EKPC i z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; zauważa, że po zmianie art. 301 tureckiego kodeksu karnego znacznie spadła liczba postępowań w porównaniu z ubiegłymi latami; nadal jest jednak zdania, że należy uchylić art. 301 i art. 318;
27. nadal wyraża zaniepokojenie z powodu faktu, że Turcja nie gwarantuje prawa do odmowy działania sprzecznego z własnym sumieniem w odniesieniu do obowiązkowej służby wojskowej i że brak jest alternatywy w postaci służby cywilnej; wyraża ubolewanie z powodu faktu, że nie wykonano dotychczas orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 2006 r. w sprawie Ülke przeciwko Turcji, które zobowiązuje Turcję do zmiany przepisów umożliwiających wielokrotne oskarżanie i skazywanie osób odmawiających działania sprzecznego z własnym sumieniem, i wzywa rząd do bezwzględnego wykonania orzeczenia;
28. jest zaniepokojony nieustannym ograniczaniem wolności prasy, szczególnie w zakresie śledztwa w sprawie siatki Ergenekon oraz w związku z nałożeniem bezprecedensowej kary na grupę medialną, a także w związku z częstymi zakazami nakładanymi na strony internetowe; podkreśla, że dbanie o wolność prasy jest ważnym przejawem kultury politycznej w pluralistycznym społeczeństwie; zaleca, by w tym kontekście i w świetle niezdrowych powiązań między mediami, światem biznesu a polityką, przyjęto nową ustawę medialną;
29. wzywa rząd turecki do nasilenia działań na rzecz wdrożenia polityki „zero tolerancji dla tortur” oraz zezwolenia na publikację sprawozdania komitetu ds. zapobiegania torturom Rady Europy w celu zwiększenia wiarygodności tych działań; ponownie nalega, aby Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji ratyfikowało Protokół fakultatywny do Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur; ponadto wzywa rząd, aby dążył do ograniczenia bezkarności w odniesieniu do naruszeń praw człowieka, szczególnie wśród funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości;
30. wzywa rząd Turcji do zwrócenia większej uwagi na walkę z korupcją, poprawę przejrzystości finansowania partii i kampanii wyborczych oraz propagowanie otwartości administracji na wszystkich szczeblach;
31. zachęca rząd do nasilenia wysiłków na rzecz rzeczywistego zapewnienia równości płci, gwarantowanej na mocy prawa; w szczególności uważa, że należy opracować strategię w dziedzinie edukacji i zatrudniania kobiet, zmniejszając odsetek kobiet pracujących w szarej strefie gospodarki; wzywa rząd do wykorzystania potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza w zakresie zwiększania wiedzy na temat praw kobiet, zapobiegania przemocy i tzw. zabójstwom honorowym; podkreśla, że rząd i sądownictwo muszą zagwarantować, że wszystkie przypadki przemocy wobec kobiet i ich dyskryminacji będą rozpatrywane przez sądy, a ich sprawcy karani, i że kobiety i dzieci zagrożone przemocą lub honorowymi zabójstwami będą chronione przez władze i otrzymają ich wsparcie; zachęca rząd turecki do zainicjowania skutecznej kampanii komunikacyjnej w celu zwiększenia wiedzy na temat praw kobiet w całym kraju;
32. zaznacza, że wprawdzie istnieją ramy prawne dotyczące rozwiązywania problemów przemocy domowej, zabójstw honorowych i wymuszanych we wczesnym wieku małżeństw, jednak istnieją obawy co do ich stosowania; w związku z tym wzywa władze do zapewnienia ofiarom ochrony poprzez zwiększenie liczby schronień i innej infrastruktury; zwraca uwagę na fakt, że poziom zatrudnienia kobiet w Turcji należy do najniższych wśród wszystkich państw członkowskich OECD i że należy go zwiększyć w celu wspierania praw ekonomicznych i niezależności kobiet;

Środa, 10 lutego 2010 r.

33. jest zaniepokojony brakiem gwarancji chroniących przed dyskryminacją ze względu na orientację seksualną; wzywa Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji do przyjęcia nowych przepisów zabraniających bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji na jakimkolwiek tle i we wszystkich obszarach, a ponadto wzywa rząd turecki do nasilenia działań na rzecz zwiększania wiedzy na temat jednostkowych praw człowieka i niedyskryminacji, do zagwarantowania, że dyskryminacyjne przepisy zostaną usunięte z prawodawstwa oraz że akty nienawiści i przemocy na tle homofobicznym będą należycie karane;

34. ubolewa nad brakiem postępów w zakresie praw związków zawodowych i wzywa ponownie rząd, by po konsultacjach z partnerami społecznymi przedstawił Wielkiemu Zgromadzeniu Narodowemu Turcji nowy wniosek celem przyjęcia bez dalszej zwłoki nowej ustawy dotyczącej związków zawodowych, która będzie zgodna z normami Międzynarodowej Organizacji Pracy i która obejmować będzie zabezpieczenia prawa do strajku oraz prawa do negocjowania układów zbiorowych; wyraża zaniepokojenie z powodu niedawnego aresztowania około dwudziestu tureckich działaczy związkowych (w połowie listopada 2009 r.) i apeluje o ścisłe przestrzeganie ich praw społecznych;

Zdolność podjęcia obowiązków wynikających z członkostwa

35. wyraża ubolewanie z powodu faktu, że czwarty rok z rzędu Turcja nie wdrożyła protokołu dodatkowego do układu o stowarzyszeniu WE-Turcja; wzywa rząd turecki do jego pełnego i niezwłocznego wdrożenia w niedyskryminacyjny sposób i przypomina, że niedopełnienie tego obowiązku może mieć poważny wpływ na proces negocjacyjny;

Zobowiązanie do utrzymywania stosunków dobrosąsiedzkich

36. przypomina o wyraźnym obowiązku Turcji utrzymywania dobrosąsiedzkich stosunków przewidzianym w ramach negocjacyjnych; podkreśla podjęte wspólnie z pozostałymi stronami zobowiązanie do wspierania wysiłków na rzecz osiągnięcia kompleksowego rozwiązania problemu Cypru oraz zakończenia wszelkich nierozstrzygniętych sporów granicznych z sąsiednimi krajami, zgodnie z zasadą pokojowego rozwiązywania sporów zawartą w Karcie Narodów Zjednoczonych;

37. wzywa rząd turecki i wszystkie zainteresowane strony do aktywnego wspierania toczących się negocjacji oraz do wniesienia konkretnego wkładu w znalezienie kompleksowego rozwiązania kwestii Cypru, w oparciu o federację złożoną z dwóch stref i dwóch społeczności, zgodnie z odnośnymi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz zasadami, na których opiera się UE; wzywa Turcję do stworzenia atmosfery sprzyjającej negocjacom poprzez natychmiastowe rozpoczęcie wycofywania swoich sił zbrojnych z Cypru, zajęcie się kwestią osiedlania obywateli tureckich na wyspie, a także poprzez umożliwienie zwrotu zamkniętej dzielnicy Famagusty jej prawowitym mieszkańcom, zgodnie z rezolucją 550(1984) Rady Bezpieczeństwa ONZ;

38. wzywa rząd turecki, aby zaprzestał utrudniać ruch cywilnych statków poszukujących ropy w imieniu Republiki Cypryjskiej we wschodniej części Morza Śródziemnego;

39. wzywa Turcję do zagwarantowania, że prawa wszystkich osób przesiedlonych na Cyprze będą przestrzegane, w tym osób należących do mniejszości religijnych, i że będą one mogły swobodnie korzystać z przysługujących im praw religijnych; podkreśla, że w przypadku katolickiej społeczności maronitów swobody należy przyznać również wszystkim czterem wioskom zamieszkiwanym przez wyznawców kościoła maronickiego;

40. z zadowoleniem przyjmuje reaktywację Komitetu ds. Osób Zaginionych i wzywa Turcję do podjęcia odpowiednich działań dotyczących tej kwestii humanitarnej;

41. pochwała wysiłki dyplomatyczne podjęte w celu normalizacji stosunków z Armenią i nalega, aby rząd turecki otworzył granicę z tym krajem; wzywa Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji i parlament Armenii do niezwłocznej i bezwarunkowej ratyfikacji odpowiednich protokołów, która przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa i stabilności w regionie Zakaukazia;

42. odnotowuje ograniczone postępy osiągnięte w zakresie poprawy dwustronnych stosunków turecko-greckich; wzywa Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji do wycofania swojej deklaracji „casus belli” i oczekuje, że rząd turecki położy kres nieustającym naruszeniom greckiej przestrzeni powietrznej;

Środa, 10 lutego 2010 r.

43. z zadowoleniem przyjmuje stałą poprawę stosunków z Irakiem i z regionalnym rządem kurdyjskim; podkreśla ponownie swoje apele kierowane do rządu tureckiego o zagwarantowanie, że każda operacja antyterrorystyczna będzie przeprowadzana przy pełnym poszanowaniu integralności terytorium irackiego, praw człowieka i prawa międzynarodowego i że będzie się unikać strat wśród ludności cywilnej;

Zacieśnienie współpracy między UE i Turcją

44. odnotowuje otwarcie negocjacji w sprawie przystąpienia Turcji do Wspólnoty Energetycznej; z zadowoleniem przyjmuje podpisanie przez Turcję umowy międzyrządowej w sprawie gazociągu Nabucco, której wdrożenie stanowi jeden z najwyższych priorytetów UE w zakresie bezpieczeństwa energetycznego, i wzywa do otwarcia rozdziału dotyczącego energii w negocjacjach akcesyjnych; jednocześnie odnotowuje współpracę między Turcją, Rosją i niektórymi państwami członkowskimi UE nad projektem gazociągu południowego (South Stream);

45. zwraca uwagę na znaczenie Turcji jako kraju tranzytowego i kraju przeznaczenia dla nielegalnej migracji; wzywa rząd turecki do podjęcia pilnych działań na rzecz zapewnienia przestrzegania międzynarodowych praw w dziedzinie ochrony i przyjmowania imigrantów i osób ubiegających się o azyl; odnotowuje wznowienie negocjacji w sprawie umowy o readmisji między UE a Turcją i wzywa Turcję do pełnego wdrożenia w międzyczasie istniejących dwustronnych umów o readmisji z państwami członkowskimi; wzywa rząd turecki do zacieśnienia współpracy z UE w zakresie zarządzania migracjami, walki z przestępczością transgraniczną i handlem ludźmi; odnotowuje w tym kontekście wysiłki Turcji zmierzające do zawarcia porozumienia roboczego z Fronteksem;

46. odnotowuje coraz aktywniejszą politykę zagraniczną Turcji i docenia jej wysiłki na rzecz poszukiwania rozwiązań w różnych regionach dotkniętych kryzysem; wzywa rząd Turcji do większej koordynacji tureckiej polityki zagranicznej z UE, w szczególności polityki wobec Iranu; przyznaje, że Turcja jest ważnym partnerem UE w realizacji celów polityki zagranicznej w basenie Morza Czarnego, Azji Środkowej i na szerszym Bliskim Wschodzie; wzywa Komisję i Radę do lepszego wykorzystania w tych regionach potencjału, jaki oferują bliskie stosunki UE z Turcją;

47. docenia stały wkład Turcji w europejską politykę bezpieczeństwa i obrony oraz w operacje NATO; wyraża jednakże ubolewanie z powodu faktu, że strategiczna współpraca pomiędzy UE a NATO, wykraczająca poza porozumienia „Berlin plus”, jest w dalszym ciągu blokowana przez sprzeciw Turcji, co ma negatywne skutki dla ochrony rozlokowanego personelu UE oraz wzywa Turcję do jak najszybszego wycofania tego sprzeciwu;

48. ponownie wzywa rząd turecki do podpisania i przedłożenia do ratyfikacji Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, co przyczyni się do zwiększenia wkładu i zaangażowania Turcji na rzecz globalnego wielostronnego systemu;

49. wzywa wysokiego przedstawiciela UE do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do przeanalizowania synergii pomiędzy polityką zagraniczną UE i Turcji oraz do ich większego wykorzystania, aby przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa i stabilności na świecie;

50. wzywa Turcję do pragmatycznego działania i podjęcia wszelkich możliwych wysiłków na rzecz zagwarantowania, że negocjacje pomiędzy przywódcami greckich i tureckich mieszkańców Cypru, które wkraczają teraz w decydującą fazę, zostaną uwieńczone sukcesem; zauważa, że jest to być może ostatnia szansa na zakończenie długotrwałego podziału wyspy; z zadowoleniem przyjmuje wyrażone przez sekretarza generalnego Narodów Zjednoczonych uznanie dla zdeterminowanych działań przywódców obydwu społeczności Cypru Demetrisa Christofiasa i Mehmeta Talata na rzecz znalezienia kompleksowego rozwiązania;

51. uważa, że rozwiązanie kwestii cypryjskiej zwiększy stabilność, dobrobyt i bezpieczeństwo we wschodniej części Morza Śródziemnego i umożliwi szybką poprawę stosunków pomiędzy UE a NATO, jak również odblokowanie procesu przystąpienia Turcji do Unii Europejskiej; w związku z tym proponuje, by Turcja przyłączyła się do pozostałych państw-gwarantów, Grecji i Zjednoczonego Królestwa, i zobowiązała się do poparcia każdego porozumienia prowadzącego do ponownego zjednoczenia Cypru, jakie zdołają osiągnąć Demetris Christofias i Mehmet Talat i które zostanie zatwierdzone przez Radę Bezpieczeństwa ONZ;

Środa, 10 lutego 2010 r.

52. odnotowuje sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 16/2009 opisujące serię niedociągnięć w zarządzaniu pomocą przedakcesyjną dla Turcji; niemniej jednak odnotowuje, że według oceny Trybunału kontrolowane projekty przyniosły zamierzone rezultaty i że rezultaty te mogą być trwałe; wzywa Komisję do wdrożenia zaleceń sprawozdania Trybunału Obrachunkowego przy udzielaniu pomocy w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA), a zwłaszcza do priorytetowego potraktowania celów i co za tym idzie projektów zgodnych z kryteriami przystąpienia; zwraca się do Komisji o rozpoczęcie w szczególności oceny całego programu pomocy przedakcesyjnej i złożenie Parlamentowi Europejskiego sprawozdania z jego wdrożenia;

*

* *

53. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy, Przewodniczącemu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Republiki Turcji.